

Da fluras inundadas ed ina pluna sentiments

La lavur creativa plai ad Ann Nielsen ch'ei oriunda dil Danemarc e habitescha a Vuorz. Aunc pli gronda ei sia pissiun per la musica. «Floodflower» secloma siu emprem solo-album.

SUSI ROTHMUND/FMR

Cun dudisch onns ei *Ann Nielsen* seprentada l'emprema ga sin ina gronda tribuna e massa concerts ein suandai el decors dils onns. Entochen tier igl emprem album ha ei denton cuzzau ditg; il fevrer ha la cantautura ediu siu emprem solo-album «Floodflower». Cun sia fatschenta ANNalog porscha Ann Nielsen in survetsch digital. ANNalog, il num ch'ella ha elegiu per la fatschenta, para empau ina cuntradicziun a siu eser: «Jeu sun atgnamein gest il cuntrari d'analog, jeu sun fetg sensibla, mo mussel buc adina quei. Entras mias canzuns sai jeu exprimer il meglier sentiments. Miu album raqueta da mia veta, da gretta, tema, dolurs ed amur», declara la cantautura che viva dapi varga 20 onns en Surselva.

Da casa empau dapertut

Gia da buoba ei la musica stada per ella sco in ventil. Ella hagi buc exnum giu ina sempla affonza e havevi buca la massa amitgas ed amitgs en scola. Oravontut la musica hagi gidau ella atras quei temps. Cu ella cantavi survegnevi ella reconuschientscha e quei fagevi bein. Gia cun dudisch onns eis ella seprentada l'emprema ga sin ina gronda tribuna e cun 14 onns ha Ann Nielsen cantau l'emprema ga en ina band el Danemarc. Culs onns ha la dunna ch'ei viagada bia pil mund entuorn e ha viviu en Tiaratudegga, Engheltiara, Tailanda, Guatemala, Mexico ni era sin las Filipinas adina puspei cantau cun differents bands. En Svizra eis ella stada part dalla band «LimEd». Ensem culs mu-

sicists *Rico e Lucas Schwarz, Christian Müller e Roland Cajacob* ha la cantautura per exempel priu part al Prix Walo e fatg il secund plaz e la band ha era concertau agl Openair Lumnezia.

Jazz, blues e funk

«Floodflower» munta ton sco fluras inundadas ed Ann Nielsen manegia che mintga dunna seigi in tec sco ina flura: «Jeu sun sco ina flura ventireivla che vegn enqualga inundada. Anovians parel jeu savens contenta e legra. Ei dat denton muments ch'ils sentiments sorprendan mei ed ei vegn damemia.» Ses texts sereultien pil solit ord situaziuns dalla veta. Magari vegnan las ideas spontan e lu registrescha ella beinspert quei che vegn endamen cul telefonin, il bia en sia cuschina a Vuorz. «Sin miu handy hai jeu aunc ver 100 ideas per scriver canzuns, igl ei enzatgei magic co quellas neschan ord il mument», selegra Ann Nielsen. Las canzuns ha ella scret ed arranschau en collaboraziun cun *Thomas Cathomen*, alias Tumasch. A moda empauet ironica raqueta la canzun «Stay the night» d'ina historia d'amur. Ella ei ina dallas diesch canzuns digl album «Floodflower». Tuttas dano ina ha la cantautura scret per engles, en quei lungatg sappi ella s'exprimer il meglier. Tuttina ei siu text preferiu sil disc quel dalla canzun «Floden» il sullet ch'ella ha scret en danes. «En quei text fetschel jeu giugs da plaidis – igl ei bunamein poesia», manegia Ann Nielsen.

Registrau en differents tiaras

Igl album raqueta buca mo d'in viadi persunal mobein ei era vegnius registrau sin viadi e cugl accompignament da dif-

Ann Nielsen da Vuorz ha ediu siu emprem solo-album cul tetel «Floodflower».

FOTO SUSI ROTHMUND

ferents musicists da renum. Las tiaras ed ils musicists hagian mintgamai dau ina tempra speciala allas canzuns ed ella seigi spannegiada sch'ils auditoris percorschien las differenzas. Quater ein vegnidas registradas en sia patria, il Danemarc, ed ein tenor ella puristicas. Treis canzuns ha ella registrau ell'Italia, leu audien ins ora instruments specials. Enzacontas canzuns ein vegnidas registradas ell'Irlanda cun ina band cumpleina.

Priu sco igl ei vegniu

Sia veta ha Ann Nielsen adina priu empau sco ella ei vegnida. Sia giuventetgna ha ella viviu ora sin viadi. Cun viver tscheu e leu e luvrar empau dilut. Sia finamira eri da daventar sin las Maledivas scolasta da sfunsar mo la fin finala seigi quei buca gartegiau sco previu. Durent quei temps mavi ella adina puspei en Svizra enzacons meins per gudignar daners sco survienta. En Svizra ha Ann Nielsen era empriu d'enconuscher *Marc Cathomen* che ha dau ad ella la schanza da far in praticum. «Quei era ils emprems onns ch'ei deva internet. Jeu hai nezegiau la schanza ed empriu bia cun far e durent differents cuors dil fatg», seregorda la «web-designera» ch'ei oz sur sesezza.

Sonda, ils 19 da zercladur 2021 ei Ann Nielsen d'udir alla «Notg culturala Surselva» (en tgei ustria vegn buca tradiu ordavon).

Sonda, ils 10 da fenadur 2021, allas 20.15 ha liug il batten digl album «Floodflower» en la baselgia a Vuorz. Leu vegn la cantautura accompignada da Gian Andrea Courtin alla ghitarra e da Momo Kawazoe alla percussiu. www.ann-nielsen.com

Fotografias en color da renomai reportaders, cheu ina veta sin diversas historias entuorn gasettas. Quella dretg sut muossa ina gruppa da miniers chines, il tetel ei «Davosa tscheina».

FOTOS AUGUSTIN BEELI

Vid la preit el plaunterren penda ina seria da 13 fotografias, tuttas fatgas il medem mument a New York, numnadamein ils 1-11-2011, allas 12:31.

Art e gasettas: Ina exposiziun stimolonta ella Cularta a Laax

Peter ed Annette Nobel han entschiet avon 30 onns a rimnar art entuorn gasettas, magazins e revistas.

Ina pintga part san ins admirar actualmeins ell'exposiziun «#allyousee» a Laax.

AUGUSTIN BEELI/FMR

Dapi ch'ei dat la pressa eis ei in mied indispensabel dil mintgagi. La damaun s'audi per biars tiel ritual dil solver. La gasetta informescha ed ei era mied da divertiment, era magazins e revistas stampadas ein – ni eran, avon la digitalisaziun – omnipresents en casa ed ella publicitad. Suenter ch'el ha fatg siu diever drovan ins il pupi dalla gasetta aunc per bia auter. Da quei raqueta l'exposiziun nova ella Cularta a Laax. Massa historias tradeschan la fotografias e composiziun che pendan ellas duas alzadas dalla casa. Friedrich Dürrenmatt, John F. Kennedy, Nicole Blanchet, Thomas Hirschhorn... la gliesta dils prominents ch'ei da veser ei liunga. Il visitader entra, mira dretg e senier – e resta forsa pendius vid la preit dalla vart dretga. Leu pendan 40 fotografias. Ins sa buca calar da far scuviertas, tscheu in detagl, leu ina persuna ni ina gruppa, glied en vestgius elegants, tscheu dus models, leu in cowboy, dasperas ina gruppa da dunnas, tuttas vestgidas cul burca.

«Quei ei ina pintga sala»

L'exposiziun ei ina collascha che metta en perfetg sch'ins s'approfunda e prenpeda. Sin ina fotografia enconusch'ins Alberto Giacometti. Tuttas classas da carstgauns ein representadas. L'exposiziun dat in'egliada el mintgagi sin tut ils continents. «Ou,ou, quei ei lu ina pintga sala d'exposiziun», hagi *Peter Nobel* exclamau cu el seigi entraus l'emprema gada ella Cularta. Quei tradescha *Yvonne Gienal*, la menadra dalla Cularta da sia emprema sentupada cul collezionader e possessur dils objects d'art. Il giurist d'economia e sia dunna *Annette* han scuviert avon 30 onns ina sparta digl art che senumna «PressArt». Semplamein documents cun glied fatschentada culla gasetta, cun revistas, cun magazins. Ins confrunta ella sin fotografias, maletgs, collaschas ed auter. Per exempel in teppi ch'ei giun plaun amiez la sala ell'emprema alzada. Biaras artistas ed artists renomai ein s'occupai pli baul dalla pressa, ed ils artists contemporans tier magazins e mieds da massa novs.

Publicaziun – sin pupi da gasetta

L'exposiziun «#allyousee» ha il sottitel «fotografias e dapli, dalla collezion Annette e Peter Nobel». Sonda ei quella s'aviarta ed *Yvonne Gienal* taxescha ella sco in «highlight» ella retscha dallas exposiziuns. Mintga object ei da gronda valeta ed igl ei buca ina pintga resca da presentar las obras en ina casa da cultura schi pintga. Tals objects d'art, serias el format grond e da placat, empresta Peter Nobel per ordinari a museums a New York, Londra, Kopenhagen, Tokyo ni autras metropolas. Ils objects vegnan mintgamai pachetati sco originals da Van Gogh ni Picaso e spedi pil mund entuorn. La collezion PressArt da Peter Nobel s'auda tier las pli impurtontas dil mund.

El plaunterren ei era la dieua greca *Hora* representada cun ina scultura da *Markus Lüpertz*. Il num tudestg «Zeitung» asoziescha cun quella figura mitologica. Oriundamein era *Yvonne Gienal* secunvegna cun Peter ed Annette Nobel d'eleger per l'exposiziun a Laax 40 dils varga 2000 objects dalla reha collezion. Ense-

men cugl assistent da Nobel ed archivari, il historicher d'art *Hanspeter Portmann*, ha ella fatg quei e tut fuss stau semtgau. Lu hagi il collezionader passiu nau aunc proponiu quell'ovra, e tschella vegli el era aunc exnum mussar. Il resultat final san ins veser – e s'approfundir. Las preits ein propi empau surcargadas cun fotografias. Mintgina dallas 63 lavurs raqueta ina historia. Aposta per l'exposiziun «#allyousee» ella Cularta ha la Cularta schau far ina publicaziun – en format e cun pupi da gasetta. Quella cuntegn quater dallas 63 fotografias tier la tematica. «L'epoca dallas gasettas ei suttemassa a grondas midadas. Aschia survegn il material visual era in aspect medial-historic. Gasettas s'biheschan. Mo aschi ditg ch'ei dat gasettas sin pupi, aschi ditg exista la collezion. «Aprè nous les déchets!» scriva Peter Nobel en sia introduzion dall'exposiziun a Laax.

L'exposiziun «#allyousee» ella Cularta a Laax ei da veser tochen ils 15 d'ost 2021. L'entrada ei libra mintga mesjamna tochen sonda, 14.00 – 17.00.

CUMPADIALS

Valentin Schmed

per Ignaz Fry

(cdm/fmr/hh) A sia davosa sesida ha il cussegl da fundaziun dalla Casa sogn Giuseppe a Cumpadials elegiu *Valentin Schmed* da Surrein sco niev president. El surpren il presidi dad *Ignaz Fry* da Rabiun che ha tgamunau il cussegl ils davos nov onns. Durent quei temps ei la casa seposiziunada da niev e ha investau bia per dar il damogn allas sfidas digl avegnir. Denter auter ei vegniu construì in niev baghetg cun ina cafeteria e dudisch combras singulas sco era in grond e bi curtgin. Ignaz Fry resta commember dil cussegl da fundaziun e dalla cumissiu casa.

Malgrad las circumstanzias difficilas ha la Casa sogn Giuseppe giu in fetg bien onn da gestiun 2020. Il rendaquen siara cun in gudogn net da 70 000 francs tier amortisaziuns da varga 400 000 francs.

La fin uost 2020 ein las lavurs vid il niev baghetg sco era las lavurs da renovaziun vid il baghetg existent idas a fin. Muort la situaziun dalla pandemia eis ei buc stau pusseivel d'organisar ina fiasta d'inauguraziun e da presentar la casa engrossida e renovada al public. Sche la situaziun lubescha ei vegn la fiasta d'inauguraziun a haver liug dumengia, ils 15 d'ost 2021 culla benedicziun dalla casa e portas aviatras per il public.

Il cussegl da fundaziun. Da senier Ignaz Fry, Alice Cajacob, Cornelia Vogel e Valentin Schmed.

FOTO MAD